

Stockholms stads filmstrategi

September 2016

stockholm.se

Stockholms stads filmstrategi
September 2016

Dnr:171-1711/2015
Utgivare: Stadsledningskontoret

Inledning

Svensk film bidrar starkt till bilden av Sverige och Stockholm internationellt. De senaste åren har många filmer vunnit internationella priser och exporten av filmer och dramaserier innebär både intäkter och nya arbetstillfällen.

Marknadsföringsvärdet av exponeringen av region Stockholm-Mälardalen i till exempel de svenska Millenniumfilmerna uppskattas till 960 miljoner kronor. Vid produktionen av de tre filmerna spenderades uppskattningsvis 93 miljoner kronor i regionen för köp av tjänster, löner, boende, transporter m.m. För besöksnäringen i Stockholms stad uppskattas Millenniumfilmerna under perioden 2009-2013 ha bidragit till ökade turistströmmar, som konsumerat för åtminstone 430 miljoner kronor.

Stockholms stad har potential att växa som en attraktiv filmregion i Europa. Staden ska vara filmvänlig och aktivt medverka till att skapa goda förutsättningar för filmspelningar genom att ge bra service och ha enkla regler för tillståndsgivning. Det krävs även en förståelse inom stadens nämnder och bolagsstyrelser för att film som utspelas i Stockholm stärker stadens varumärke, skapar jobb och har positiva effekter på såväl besöksnäringen som näringslivet. Film är även en prioriterad konstform inom stadens kulturpolitik.

Den nationella filmpolitikens mål som gäller från 2017, t.ex. att ge barn och unga möjlighet till eget skapande inom film, att jämställdhet och mångfald ska prägla filmområdet och att film ska bidra till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet, överensstämmer väl med Stockholms stads vision.

Uppdrag

Kommunstyrelsen beslutade den 21 oktober 2015 (Dnr 171-1020/2015) att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram ett styrdokument för hur staden kan underlätta för filmproducenter att spela in film i Stockholm.

Syfte

Stockholms stads filmstrategi är ett styrdokument för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Strategin bidrar till att marknadsföra Stockholms stad nationellt och internationellt i syfte att öka stadens konkurrenskraft när det gäller besöksnäring och näringsliv samt att skapa arbetstillfällen, framför allt för filmarbetare som bor i staden.

Syftet är även att stödja lokala filmaktörer i syfte att stärka, bredda och komplettera kvalitetsfilmsutbudet samt att göra det tillgängligt för alla.

Definition av begreppet film

Film i det här sammanhanget omfattar spelfilm, dokumentärfilm, TV-serier och reklamfilm. I takt med användningen av internet har också tittandet på rörlig bild via internet ökat, främst videoklipp.

Den nationella filmpolitiken

Riksdagen beslutade den 15 juni 2016 om en ny filmpolitik (betänkande 2015/16:KrU11), som innebär att staten från 2017 ska ta ett helhetsansvar för den nationella filmpolitiken. Filmpolitikens vision är att svensk film ska ha hög kvalitet och uppvisa sådan bredd och mångfald av berättelser att den angår alla. Svensk film ska vara ett självklart och tillgängligt val för publiken i hela landet och attraktiv internationellt.

Regeringen har sju mål för filmpolitiken.

1. Utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet.
2. Allt fler ser värdefull film som sprids och visas i olika visningsformer i hela landet.
3. Filmavvet bevaras, används och utvecklas.
4. Svensk film sprids alltmer utomlands och kvalificerat internationellt utbyte och samverkan sker på filmområdet.

5. Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande.
6. Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet.
7. Filmen bidrar till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet.

Landstinget – Film Stockholm och Filmbasen

Stockholms läns landstings insatser inom filmområdet omfattar sammanlagt 11 560 tkr under 2015 fördelat till Film Stockholm, ett antal festivaler, kulturstöd m.m.

Film Stockholm är sedan 2001 en del av kulturförvaltningen inom Stockholms läns landsting och huvudsakligen finansierat av landstinget och Svenska Filminstitutet. Film Stockholm är ett resurscenter, mötesplats och samordnare för filmpedagogik, filmproduktion och visning- och spridning i hela länet.

Film Stockholm driver Filmbasen, som är Stockholms läns mötesplats och talangutvecklingscentrum för unga filmare. Filmbasen finns i Subtopia i Botkyrka kommun och välkomnar och stödjer filmare från hela länet. Filmbasen erbjuder bl.a. stöd till kort- eller dokumentärfilmsprojekt genom tekniklån, kontanta medel och förmedling av professionella coacher.

Filmbasen/Film Stockholm och Stockholms Dramatiska Högskola genomför hösten 2016 en fristående kurs för filmare, som riktar sig till personer som redan gjort några kortfilmer.

Filmregion Stockholm-Mälardalen

Filmregion Stockholm-Mälardalen är ett samarbete mellan offentlig och privat sektor för att stimulera filmproduktion i Stockholm-Mälardalen och stärka regionens synlighet och konkurrenskraft.

Organisationen grundades 2007 och består för närvarande av Botkyrka kommun, Region Örebro län, Solna stad (genom Stiftelsen Filmstadens Kultur) och branschorganisationen FAS (Filmallians Stockholm-Mälardalen), Eskilstuna kommun, Gotlands kommun (genom Gotlands Filmfond), Järfälla kommun, Nacka kommun, Nyköpings kommun, Nynäshamns kommun, Sala kommun, Sollenstuna kommun, Stockholms stad (fullvärdig medlem 2015), Sundbybergs kommun och Ålands landskapsregering.

Filmregion Stockholm-Mälardalen är inriktad på professionell film och TV. Filmregionen har tre verksamhetsområden, samtliga med inriktning på att stärka medlemmarnas konkurrenskraft.

1. Utveckling
Kluster/nätverksbyggande och kompetensutveckling av kommuner och bransch i regionen.
2. Filmkommission
Marknadsför filmregionen internationellt, attraherar nya produktioner, hittar inspelningsmiljöer, förenklar logistik och tillståndshantering för produktioner.

Filmkommissionen är länken mellan filmbranschen, myndigheter och andra aktörer som berörs av filmproduktioner. Det är mycket vanligt att Filmkommissionen är den första kontakten när någon ska filma i ett nytt land eller region.

Filmregion Stockholm-Mälardalen har två filmkommissionärer, varav en fokuserar på att utveckla och förenkla arbetet vid filminspelningar i Stockholm.

3. Filminvestering – filmfinansiering
Fokuserar på nya vägar för regional filmfinansiering. Filmregionen har ett nära samarbete med privata investerare och är delägare i tre investeringsbolag.

Fokusområden för stadens filmstrategi

Staden är positiv till att främja Stockholmsbilden genom film

Film utgör inte enbart en viktig del i stadens kultur- och näringspolitik. Den nationella filmpolitiken tydliggör i ett eget mål filmens roll och betydelse i det demokratiska samhället. Film kan bidra till debatt och nytänkande, till fördjupning och ifrågasättande. Med sitt genomslag kan den bidra till att utveckla och stärka det offentliga samtalet och därmed yttrandefriheten.

Stockholms stad ska vara en filmvänlig stad och aktivt medverka till att skapa goda förutsättningar för att spela in film i huvudstaden. Det är viktigt att stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser anpassar sina regler och rutiner till filmstrategin och att stadens medarbetare bemöter filmbranschen på ett positivt och välkomnande sätt.

Tillståndsprocessen är enkel och tydlig

Ansökan om tillstånd för att spela in en film på offentlig plats görs i enlighet med ordningslagen hos Polisen. Om ansökan avser inspelning på stadens mark remitterar Polisen ansökan till Stockholms stads trafiknämnd för yttrande.

Trafiknämnden och Polisen samråder om hur tillståndsprocessen kan förenklas och förkortas. Det krävs även flexibilitet för att kunna ändra tillståndsbeslut om tidsplanen för filmproduktionen behöver justeras, t.ex. på grund av väderleksförhållanden.

Filmproducenter kan på ett tidigt stadium komma i kontakt med trafikkontorets enhet för evenemangstillstånd för att få stöd i tillståndsprocessen.

All relevant information om vad som gäller vid filminspelningar i staden är samlad under en rubrik på Stockholms stads hemsida på både svenska och engelska.

Filmregion Stockholm-Mälardalen har motsvarande information på sin hemsida, inklusive länk till ansökningsblanketter på engelska, för att underlätta för internationella filmmakare. Filmregion Stockholm-Mälardalen medverkar för att underlätta logistik och tillståndshantering för filmproduktioner.

Tillstånd för inspelning i stadens byggnader

Filminspelningar kan ske i stadens byggnader och lokaler, t.ex. Stadshuset, bibliotek, museer och skolor. Tillstånd ges av respektive nämnd eller bolag, som även har möjlighet att ta ut en avgift för tillståndet motsvarande självkostnaden. Ofta krävs t.ex. att personal från förvaltningen/bolaget måste närvara vid inspelningen.

Staden är positiv till att presskonferenser och andra event genomförs i Stadshuset inför premiärer av filmer som visar upp Stockholm. Det ska även vara möjligt att premiärvisa kvalitetsfilm i Stadshuset, t.ex. film som belönats med Stockholm Impact Award.

Staden stödjer utveckling av filmbranschen

Kulturnämnden stödjer lokala filmaktörer i syfte att stärka, bredda och komplettera kvalitetsfilmsutbudet samt att göra det tillgängligt för alla. Stöd utgår både till fasta biografier och många av stadens filmfestivaler. År 2016 gick stödet bland annat till Bio Rio, Zita och Stockholms filmfestival.

Kulturnämnden betalar 3,6 miljoner kronor per år i medlemsavgift till Filmregion Stockholm-Mälardalen.

Kommunstyrelsen avsätter årligen en miljon kronor till Stockholm Impact Award, som delas ut i samband med Stockholms filmfestival. Prisets syfte är att lyfta fram filmens möjlighet att skapa förändring och debatt genom att skildra aktuella frågor.

Stockholm Business Region satsade 20 miljoner år 2015 i en fond, Film Capital Stockholm AB, som förvaltas av Filmregion Stockholm-Mälardalen. Bolagets affärsidé är att stärka förutsättningarna för att filmproduktion i Stockholm-Mälardalen ska komma till stånd genom att vara en viktig part i finansiering, tillgängliggörande och möjliggörande. Bland bolagets bedömnings- och investeringskriterier ingår att jämställdhet, mångfald och hållbarhet ska beaktas både när det gäller manus och regi.

Staden verkar för att det öppnas nya visningsfönster

En förutsättning för att filmen ska kunna spela en roll i det offentliga samtalet är att den når ut. Film som kännetecknas av hög kvalitet och som upplevs relevant för publiken, bidrar till att skapa arenor för samtal och samhällsdebatt. Ett brett utbud av tillgängliga arenor skapar sammanhållning och samhörighet. Det minskar polariseringen mellan människor och samhällsgrupper och bidrar till ett Stockholm som håller samman och är demokratiskt hållbart.

Staden verkar för att utveckla fler visningsfönster, alternativa scener, för att på ett enkelt och lättillgängligt sätt kunna visa kvalitetsfilm för flera i Stockholm. T.ex. filmer som förmedlar stadens vision om jämställdhet och mångfald. Inom stadens skolor pågår ett viktigt värdegrundsarbete kring dessa frågor och film kan bidra till att utveckla det arbetet. Även bibliotek och museer utgör potentiella arenor för film och flera av stadens parker kan visa sommarbio.

Kulturhuset Stadsteatern driver Klarabiografen i egen regi med syftet att visa kvalitetsfilm. Kulturhuset Stadsteatern ska även starta biografverksamhet i sina lokaler i Skärholmen. Staden uppmuntrar nya aktörer på biografmarknaden.

Filmregion Stockholm-Mälardalen samarbetar med flera andra partners, bl.a. Stockholms stad, i det EU-finansierade projektet ”Smart kreativ stad”. Projektet fokuserar på frågor kring rörlig bild, digitalisering, innovation och stadsutveckling. Det har bland annat resulterat i att intresserade under sommaren 2016 har fått möjlighet att skapa sin egen popubio.

Staden samverkar med filmbranschen

Stadens medlemskap och satsning i Filmregion Stockholm-Mälardalen medför att filmregionen skapar ett stort nätverk bestående av filmbranschen, representanter för staden och andra aktörer som berörs av filmproduktion i Stockholm, t.ex. museer, Statens fastighetsverk, Djurgårdsförvaltningen, Gröna Lund, Skansen. Nätverket träffas regelbundet för att diskutera gemensamma frågor. Stockholms stad kan via nätverket förmedla en positiv inställning till filmens bidrag till kultur- och näringspolitisk utveckling samt sprida kunskap om stadens filmstrategi.

Filmregion Stockholm-Mälardalen etablerar även mötesplatser där filmbranschen och företrädare för staden och andra aktörer kan träffas under informella former för att lyfta frågor av gemensamt intresse.

Staden verkar för Grön film-certifiering

Stadens mål om ekologisk hållbarhet gäller även vid filminspelningar. Stockholms stad och Filmregion Stockholm-Mälardalen verkar för att en nationell certifiering för Grön film tas fram. Denna ska ange vilka miljökrav som ska ställas vid filminspelningar i Sverige.

Ett exempel på vad en certifiering skulle kunna innehålla, är att elleverantörer öppnar elskåp på olika platser i staden, istället för att filmproduktioner ska använda egna dieselaggregat som släpper ut avgaser.

Uppföljning av strategin

Filmregion Stockholm-Mälardalen samlar in statistik i enlighet med överenskommelse med staden. Filmregionen inhämtar även filmbranschens synpunkter på stadens agerande inför och vid filminspelningar. Filmregionen analyserar och sammanställer detta material årligen i en rapport till staden.

Kommunstyrelsen lämnar vartannat år en rapport till kommunfullmäktige, som beskriver hur filmstrategin efterlevs och hur staden utvecklas som en filmvänlig region. Rapporten ska förutom kvantitativa data innehålla en analys av stadens insatser samt vid behov lämna förslag till förbättringsåtgärder. Stadsdelsnämnder, fack-

nämnder och bolagsstyrelser som ger tillstånd eller på annat sätt berörs av filminspelningar och -produktion bistår med underlag till rapporten.